

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.I.20.004/2011/4.szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Koczka Ügyvédi Iroda (ügyintéző: Dr. Koczka Ákos György ügyvéd) által képviselt **(felperes neve, címe)** alatti székhelyű felperes részéről - a Dr. Temesvári Kriszta ügyvéd által képviselt **(I.rendű alperes neve, címe)** alatti lakos I. rendű, **(II.rendű alperes neve, címe)** alatti lakos II. rendű és **(III.rendű alperes neve, címe)** alatti lakos III. rendű alperesek ellen kölcsön megfizetése iránt indított perében a Békés Megyei Bíróság 2010. szeptember hó 29. napján kelt 9.P.20.233/2009/36. számú ítéletével szemben az alperesek 39. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, megfellebbezett rendelkezéseit **részben megváltoztatja**, az I., II., III. rendű alperesek marasztalását az elsőfokú ítéletben írt összeg után 2009. október 28-tól a kifizetésig, de legfeljebb a Békés Megyei Bíróság előtt Fpk.04-07-000169. ügyszám alatt folyó felszámolási eljárásban a felszámolási zárómérleg elkészítésének napjáig járó mindenkor 3 havi BUBOR + 2 % + évi 6% késedelmi kamatára leszállítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I., II., III. rendű alpereseket, fizessenek meg egyetemlegesen a felperesnek 15 nap alatt 250.000,- (Kettőszázötvenezer) Ft másodfokú eljárási költséget, valamint az államnak - külön felhívásra - 480.000,- (Négyszáznyolcvanezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S :

Az I. rendű alperes a II. és a III. rendű alperesek édesanyja, a perbeli időszakban a D... Kft. ügyvezetője volt, a II.,III. rendű alperesek pedig a társaság tagjai.

A felperes és a **D... Kft.** között 2004. április 2. napján kölcsönszerződés jött létre, amely alapján a felperes 40.000.000,- Ft összegű kölcsönt folyósított a gazdasági társaságnak. A kölcsön lejárat 2009. február 8. napja volt, a tartozást évi 10.000.000,- Ft összegben kellett az adósnak törlesztenie. Az ügyleti kamat éves mértékét a mindenkor 3 havi BUBOR + 2 %-ban, a késedelmi kamat mértékét pedig az ügyleti kamat + évi 6 %-ban határozták meg. Az adós újkígyósi 064/1. helyrajzi szám alatti ingatlanára 2002. március 20-án keretbiztosítéki jelzálogjog került bejegyzésre a felperes javára 50.000.000,- Ft és járulékai erejéig, az I-III. rendű alperesek pedig a kölcsönszerződés megkötésének napján készfizető kezességet vállaltak a 40.000.000,- Ft kölcsön visszafizetéséért. A szerződés 2. pontja szerint, amennyiben az adós nem tesz eleget határidőben a fizetési kötelezettségének - tekintet nélkül arra, hogy az a kölcsön tőke vagy a járulékok tekintetében áll fenn - a felperes jogosult a tartozás összegét elsődlegesen a kezesektől követelni. Amennyiben a kezesek nem tesznek eleget a felszólításban foglalt fizetési kötelezettségüknek, úgy kezességük kiterjed a késedelmi kamatokra, illetőleg a követelés behajtása érdekében felmerült valamennyi költségére is.

Az **(alapítvány neve)** Alapítvány 2004. április 29. napján kezességet vállalt a perbeli kölcsönszerződésben foglalt kötelezettségek teljesítéséért a tőkekövetelés 80 %-a erejéig. Az adós a kölcsön folyósítását követően az ügyleti kamatfizetési kötelezettségének csak részben tett eleget, ezért 2005. február 16. napján a felperes a kölcsönszerződést azonnali hatállyal felmondta és felszólította az adóst a kölcsön és járulékainak 15 napon belül történő visszafizetésére. A felmondó levelet az I. rendű alperes, mint az adós ügyvezetője ugyanaznap átvette. Az adós 2005. április 20-án 779.000,- Ft-ot, május 4. napján 142.000,- Ft-ot teljesített. Az **(alapítvány neve)** Alapítvány 2005. július 4. napján 32.000.000,- Ft-ot fizetett a felperes részére. Az adós az előbbieken túlmenően 2005. október 3. napján 1.794,- Ft-ot, majd október 28. napján 1.272.342,- Ft-ot teljesített.

A felperes kérelmére az adós ellen 2006. január 2-án indult végrehajtási eljárásban 2.232,- Ft folyt be, amelyet a végrehajtó a végrehajtási költségekre számolt el. A zálogul lekötött ingatlanra végrehajtási jog került bejegyzésre, többszöri árverés ellenére az ingatlan értékesítése sikertelen maradt.

Az alperesek 2007. áprilisában ajánlatot tettek a felperesnek, amely szerint 6.000.000,- Ft megfizetése ellenében velük szemben lemond a további igényérvényesítésről. A felperes az ajánlatot nem fogadta el.

A Békés Megyei Bíróság az Fpk.04-07-000169/5. számú végzésével az adósi kft. felszámolását rendelte el. A felszámolás kezdő időpontja 2008. február hó 1. napja. A felperes a felszámolási eljárásban érvényesítette a kölcsönszerződésből eredő követelését. A felszámoló az eljárás során a kölcsön kapcsán jelzálogjoggal terhelt ingatlant értékesítette, és 2010. április 29. napján a felperes részére 5.227.352,- Ft-ot utalt át.

A felperes 2009. január 26. napján az alpereseket levélben felszólította, hogy a csatolt közjegyzői okirat 3. pontjában foglalt egyetemleges készfizető kezességvállalásuknak tegyenek eleget és 8 nap alatt a tartozást fizessék meg. A tartozás összegét az alperesekkel ekkor nem közölte.

A felperes 2009. szeptember 24-én fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet terjesztett elő az alperesekkel szemben, melyben egyetemlegesen kérte kötelezésüket 10.000.000,- Ft tőke és ezen összegnek 2005. február 16. napjától a kifizetésig járó 3 havi BUBOR + 2 % + évi 6 % késedelmi kamat, valamint 300.000,- Ft perköltség megfizetésére. Az I., III. rendű alperesek 2009. október 7-én, a II. rendű alperes október 12-én vette át a fizetési meghagyást.

Az alperesek ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alpereseket egyetemlegesen arra, fizessenek meg 8.000.000,- Ft tőkét és ezen összegnek 2005. február 16. napjától a kifizetésig járó ügyleti kamat 6 %-kal növelt mértékű késedelmi kamatát.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték. Elsődlegesen arra hivatkoztak, hogy a felperes csak 2009. január 26. napján szólította fel őket a teljesítésre, tekintettel azonban arra, hogy ekkor a fizetési kötelezettség mértékét nem közölte, így késedelembe nem estek, a felperes velük szemben késedelmi kamatot nem érvényesíthet. A II. rendű alperes álláspontja szerint a kereseti követelés vele szemben azért sem érvényesíthető, mivel a kötelezettségvállalására az adós tagjaként került sor, tagsági viszonya azonban 2007. február 3. napján megszűnt. A felperesnek egyébként elsődlegesen az adós ellen folyó felszámolási eljárásban kell érvényesíteni a kölcsönügyletből eredő követelését, az igényérvényesítés eredményessége a felszámolási eljárásban előkérdése a jelen perben előterjesztett kereset megalapozottságának. Véleményük szerint a 2007. áprilisában általuk felajánlott 6.000.000,- Ft-os teljesítést a felperes alapos indok nélkül nem fogadta el, együttműködési kötelezettségét ezáltal megszegte. Végül utaltak arra, hogy a felszámolási eljárás a felszámolási eljárást is szabályozó 1991. évi XL. törvény (Cstv.) rendelkezéseire figyelemmel 2010. február 1. napján véget ért, ugyanakkor kezési helytállási kötelezettségük csak addig állt fenn, amíg az a főkötelezettel szemben bírósági úton is érvényesíthető volt. Az adós megszűnése folytán a követelés velük szemben is megszűnt.

Az elsőfokú bíróság könyvszakértői bizonyítást követően meghozott ítéletében az I-III. rendű alpereseket egyetemlegesen kötelezte, fizessenek meg a felperesnek 8.000.000,- Ft-ot és ezen összegnek 2007. április hó 16. napjától a kifizetésig 3 havi BUBOR + 2 % ügyleti kamat évi 6 %-kal növelt összegű késedelmi kamatát, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Indokolásában megállapította, a felperes 2009. január 26-i felszólítása valóban nem jelölte meg az adósi tartozás összegét, azonban az alpereseknek - tekintettel arra, hogy más tartozásért nem vállaltak felelősséget, és az I. rendű alperes 2005. február 16-án átvette a felperestől a kölcsönszerződés felmondását -, tudomással bírtak a fizetési kötelezettségükről. Ezt támasztja alá az is, hogy 2007-ben ajánlatot tettek a felperesnek 6.000.000,- Ft megfizetésére, amennyiben kezési kötelezettségüktől szabadulnak.

A felperes 2009. szeptember 24-én benyújtott fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmében már szerepel a követelés összege, a fizetési meghagyást az alperesek átvették, azonban az abban megjelölt 15 napos határidő alatt a tőke megfizetésére vonatkozó kötelezettségüknek nem tettek eleget, ennek következtében a kezességre vonatkozó szerződés rendelkezése értelmében kezési felelősségük kiterjed a késedelmi kamat megfizetésére is.

A perben beszerzett könyvszakértői véleményben foglalt megállapításokat az elsőfokú bíróság elfogadva megállapította, hogy a részteljesítésekre figyelemmel a felperesnek

2007. április 15-én 8.000.000,- Ft tőkekövetelése állt fenn, ezért ezen összeg és 2007. április 16. napjától a kifizetésig terjedő időre járó késedelmi kamatának megfizetésére kötelezte az alpereseket egyetemlegesen.

Megállapította, nem előkérdése a per eldöntésének, hogy a felszámolási eljárásban a felperes milyen összegű követeléshez jut hozzá, ez a végrehajtási eljárásra tartozó kérdés. Alaptalanul hivatkoztak az alperesek a követelés elévülésére is. Mivel készfizető kezesként nem önálló adósok, a velük szembeni követelés nem a saját, hanem a főkötelezett tartozása akkor is, hogy ha önállóan perelhetők. Mivel a felperes a hitel felmondásával egyidejűleg az adósi kft-t 2005. február 16. napján felszólította teljesítésre, így a követelés nem évült el a kezesekkel szemben sem.

Ugyancsak alaptalannak találta a bíróság a II. rendű alperes azon hivatkozását, hogy helytállási kötelezettsége azért nem áll fenn, mert 2007. február 3. napjától nem tagja az adósi kft-nek, ugyanis a tagsági viszony megszűnésének nincs hatása a kezesi felelősségre.

Alaptalan az alperesek azon hivatkozása is, hogy a felperes 2007. áprilisában az általuk felajánlott 6.000.000,- Ft-os teljesítést indok nélkül, az együttműködési kötelezettséget megszegve nem fogadta el, mert az ajánlat nem volt feltétel nélküli, ugyanis az alperesek ragaszkodtak ahhoz, hogy a részteljesítést követően a felperes velük szemben a perbeli kölcsönszerződésből eredően igényt ne érvényesítsen.

Nem fogadta el az alperesek azon érvelését, hogy a felszámolási eljárás 2010. február 1. napján véget ért.

Megalapozatlannak találta azon védekezésüket is, hogy kötelezettségük terhesebbé vált, mint amilyen elvállaláskor volt, mivel az adós akkor működő társaság volt, hitelképességgel rendelkezett, jelenleg pedig felszámolás alatt áll, vagyona értékesítésre kerül, amelynek következtében a követelés nem tud átszállni a kezesekre akkor sem, ha a felperes követelését kielégítik.

Utalt az 1/2010. (VII. 30.) Polgári jogegységi határozatra, amely szerint a jogosult igénye érvényesítésének nem feltétele, hogy követelését a főkötelezettel szemben érvényesítse, amennyiben a követelés megfizetéséért készfizető kezességet vállaltak. A készfizető kezessel szembeni igényérvényesítés független attól, hogy a főkötelezett ellen utóbb felszámolási eljárás indult, illetőleg, hogy abban a jogosult a főkötelezettel szembeni igényét bejelentette-e. Ha a készfizető kezes perlésekor a követelés fennáll, akkor a főkötelezettel szemben utóbb bekövetkező jogvesztésnek nem lehet kihatása a készfizető kezes teljesítési kötelezettségére. Ha ugyanis a készfizető kezes már késedelembe esett, akkor ez kizárja azt, hogy a követelés a jogosult hibájából váljon behajthatatlanná.

Az ítélettel szemben az alperesek nyújtottak be fellebbezést, melyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat meghozatalára történő utasítását kérték. Álláspontjuk szerint lényeges eljárási szabályt sértett az elsőfokú bíróság, amikor a tárgyalást a felek erre történő figyelmeztetése nélkül rekesztette be. Arra is hivatkoztak, hogy a bíróság indokolás nélkül mellőzte azon bizonyítási indítványukat, melyben az **(alapítvány neve)** Alapítvány meghallgatását kérték, mivel álláspontjuk szerint olyan

követelést is érvényesített a felszámolási eljárásban, amely állami garancia beváltásával már megtérült. Így a felszámolási eljárásban történt részleges kielégítés jogsértő volt, ezáltal a helytállásuk mértéke nem csökkent.

Másodlagos fellebbezési kérelmük az elsőfokú ítélet megváltoztatására és a kereset elutasítására irányult. Fenntartották az elsőfokú eljárás során általuk előadottakat. Arra hivatkoztak, hogy 2007. áprilisában azért csak 6.000.000,- Ft erejéig ajánlották fel a teljesítést, mert az összeg nem tartalmazta a késedelmi kamatokat és egyéb költségeket, tekintve, hogy a kezesi szerződés szerint ez nem terhelte őket, mivel teljesítésre ezt megelőzően a felperestől felszólítás nem érkezett.

A felperes 2009. február 16. napján postára adott felszólítása tartalmilag pontatlan volt és hiányos, mert a követelt összeget, annak esedékességét és az alapkötelezettséget nem jelölte meg. Bár 8 napon belül jelezték ezzel kapcsolatos aggályaikat, a felperes nem reagált a tájékoztatásukra.

Továbbra is vitatták a kereseti követelés jogalapját arra hivatkozással, hogy a felszámolási eljárás 2010. február 1. napján véget ért, ezáltal megszűnt a főkötelezett, így a főkötelezettség is.

Kétségbe vonták az elsőfokú bíróság által hivatkozott 1/2010. számú PJE határozatban kifejtettek jelen ügyben való alkalmazhatóságát az eltérő tényállásra figyelemmel.

Hangsúlyozták, a felperesnek tudnia kellett, hogy az alperesekkel szemben is igényt kíván érvényesíteni, ebben az esetben az alpereseket megtérítési igény illeti meg, és annak biztosítéka átszáll rájuk. A felperes a fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelemmel nem hárította el a késedelem jogkövetkezményeit és az ellentmondás folytán sem állt be az alperesek késedelme. Arra hivatkoztak, hogy a felszámolási eljárás megindításához képest utóbb a kezesekkel szemben kezdeményezett jogosulti igényérvényesítés nem zárja ki, hogy a kezesek éljenek a kezesség járulékos jellegéből eredő és a helytállási kötelezettséggel közvetlenül összefüggő kifogásokkal.

A követelés összegszerűségét is vitatták. Álláspontjuk szerint a felperes jogosulti késedelemben van, így a késedelmi kamat felszámítására nem jogosult. Minden teljesítést a tőkére elszámolva kimunkálták, hogy a velük szemben fennálló felperesi követelés összege legfeljebb 577.512,- Ft lehet.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Utalt arra, hogy a gazdasági társaság a cégjegyzékből történő törléssel szűnik meg, az alperesek Cstv. 52. § (2) bekezdésében megjelölt két éves határidőre történő hivatkozása alaptalan, hiszen a felszámolási eljárás még nem fejeződött be.

A felszámolási eljárásban bejelentette a követelését, így nem hiúsította meg az alperesek megtérítési igényét. Cáfolta, hogy az alperesekkel szemben a főkötelezett ellen folyó felszámolási eljárásra figyelemmel ne lehetne peres eljárást indítani. Arra hivatkozott, hogy a főadóssal szemben lejárttá tett tartozásra figyelemmel a készfizető adósok fizetési kötelezettsége is beállt, így késedelmük megállapítható. Álláspontja szerint az alpereseknek küldött fizetési felszólítás alapján a késedelmi kamatfizetési kötelezettségük fennáll, a kötelezett késedelem legkésőbb a fizetési meghagyás kibocsátásának időpontjától számítható.

A Pp. 145. § (2) bekezdése értelmében a tárgyalás berekesztése előtt az elnök köteles a feleket erre figyelmeztetni és megkérdezni, kívánnak-e még valamit előadni. A bíróság lényeges eljárási szabálysértést követ el, ha az előbbi figyelmeztetést elmulasztja és ezáltal a feleket perbeli jogaik érvényesítésében korlátozza vagy attól elzárja; a jelen ügyben azonban ilyen joghátrány nem állapítható meg. Az alperesek fellebbezésükben sem hivatkoztak olyan tényre, illetve újabb bizonyítékra, amelynek érdemi elbírálása esetén az elsőfokú bíróság eltérő döntést hozhatott volna. Az előbbieket folytan az elsőfokú bíróság mulasztása nem minősül olyan lényeges eljárási szabálysértésnek, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését indokolná.

A fellebbezésben kifogásolt tanúbizonyítási indítvány teljesítésének mellőzése helyesen történt: az **(alapítvány neve)** Alapítvány felszámolási eljárásban érvényesített követelésének jogszerűsége nem a jelen per tárgyához tartozik. Az alperesek ezzel kapcsolatos ellenvetéseiket a felszámolási eljárásban - a Cstv. által előírt feltételek fennállása esetén - kifogás formájában előterjeszthetik. Megjegyzi az ítélőtábla, az alperesek helytállási kötelezettségét nem érinti, ha az **(alapítvány neve)** Alapítvány követelése részben vagy egészben az államtól megtérült.

A kezesség szubszidiárius (másodlagos) helytállási kötelezettséget jelent, a biztosított követelés nem a kezes saját tartozása, ez számára egy idegen kötelezettség. A kezesség járulékoságából következik, hogy a kezesi helytállás ahhoz a követeléshez igazodik, amelyért a kezességvállalás történt, a kezes részéről vállalt főkötelezettség tartalma és terjedelme a főkötelezettség mindenkor tartalmához és terjedelméhez igazodik, a kezes azt és annyit köteles teljesíteni, amire és amennyiben a főadós köteles. A járulékoság azonban nem eredményezi azt, hogy a főkötelezett mulasztása minden következményével a készfizető kezes terhére esne. Amennyiben a szerződésben kikötött határozott teljesítési időt a főkötelezett elmulasztja, nem egyenlíti ki a tartozását, a követelés általa tudott, ismert lejárt a készfizető kezest is késedelembe ejti, a késedelme a teljesítésre szóló felszólítás (megintés) nélkül is beáll (BH 2006/2/60. számú jogeset). Ellenkező szerződéses rendelkezés hiányában nem minősül az együttműködési és tájékoztatási kötelezettség megszegésének, szerződésszegésnek, ha a jogosult a főadóssal kötött kölcsönszerződés felmondása előtt nem tájékoztatja a kezest az adós mulasztásáról (BH 2010/9/252. számú jogeset). Ahhoz azonban, hogy a szerződés határozott idő előtti megszűnése esetén a főkötelezettet terhelő tartozás a készfizető kezessel szemben is esedékessé váljon az szükséges, hogy a kezes a szerződés megszüntéről és a tartozás összegéről - minden részletet illetően - tudomást szerezzen, erre szolgál a kezes „megintése”, amivel a hitelező lejárttá teszi a kezessel szemben fennálló követelését. A perbeli esetben a felek a kezesi szerződésben az előbbiekkal megegyező rendelkezést tettek. Megállapodtak abban, hogy a készfizető kezesek a késedelmi kamat, illetve a költségek tekintetében helytállással csak akkor tartoznak, ha a főkötelezett szerződésszegése esetén megtörténik a kezesek írásbeli felszólítása a teljesítésre. Az elsőfokú ítéletben írtaktól eltérően nincs jelentősége annak a körülménynek, az alperesek tudtak arról,

hogy a felperes felmondta a kölcsönszerződést, a főkötelezettnek tartozása áll fenn. Ahhoz ugyanis, hogy az alperesekkel szemben is lejárttá váljon a követelés, a kezesi szerződés előírása szerint is pontos, minden releváns adatot tartalmazó írásbeli felszólítás küldése

volt szükséges, mellyel kapcsolatos szerződéses kötelezettségét a felperes nem teljesítette. Helytállóan hivatkoztak ezért az alperesek fellebbezésükben a jogosulti késedelemre, arra, hogy a felperes mindaddig, amíg a szükséges írásbeli felszólítást nem küldte meg, késedelemben volt, melynek következtében eddig az időpontig őket késedelmi kamatfizetési kötelezettség nem terhelte (Ptk. 302. § (3) bekezdés). A felperes 2009. szeptember 24-én kérte az alperesekkel szemben a fizetési meghagyás kibocsátását, ami a bírói gyakorlat szerint helyettesítette az írásbeli felszólítást, ennek következtében a felperes késedelmi kamatot az alperesektől csak a meghagyás kézbesítését (2009. október 12.) követően, az abban megjelölt 15 napos teljesítési határidő eredménytelen elteltét követően követelhet (Legfelsőbb Bíróság EBH 2010/1/2128. számú elvi határozat).

Az elsőfokú bíróság foglalkozott azzal a kérdéssel is, miként kell megítélni azt, ha a felperes a készfizető kezessel szembeni követelését még a felszámolási eljárást megelőzően érvényesítette. Helyesen utaltak az alperesek fellebbezésükben arra, hogy a jelen ügyben nem irányadó a Legfelsőbb Bíróság 1/2010. számú PJE határozata, tekintettel arra, hogy a készfizető kezesekkel szemben fennálló igény peres eljárásban való érvényesítése nem a főkötelezettel szemben folyó felszámolási eljárás előtt, hanem a felszámolási eljárás elrendelését követően történt. Mivel a felperes a készfizető kezes alperesekkel szemben igényét a felszámolási eljárás megindítását megelőzően nem érvényesítette, a főkötelezettel szembeni jogvesztés megelőzéséhez a követelését a felszámolási eljárásban érvényesítenie kellett. A hitelezői igény bejelentése az egy éves jogvesztő határidőn belül megtörtént.

Alaptalan a fellebbezés azon megállapítása, amely szerint két év elteltével megszűnt a felszámolási eljárás. Tényszerűen megállapítható, hogy az eljárás jelenleg is tart, az mindaddig folyik, amíg a felszámoló bíróság a záróanyag és vagyonfelosztási javaslat előterjesztését követően végzéssel meg nem szünteti (Cstv. 60. § (1) bekezdés).

Téves egyebekben a fellebbezés azon hivatkozása, amely szerint a főkötelezett gazdasági társaság megszűnésével megszűnik maga a kötelezettség is. A szerződést biztosító mellékkötelezettségek, így a kezesség és a zálogjog is járulékos jellegű, ami azt jelenti, hogy a biztosított követelés aktuális nagysága határozza meg a helytállás terjedelmét. Ami a követeléssel történik, az kihat a kezesi helytállásra és a zálogjogra is, így ha a követelés megszűnik - főszabályként - megszűnik a kezesség és a zálogjog is. A kötelmi jogviszony megszűnésének többféle módja van: a teljesítés, a Ptk. 319-322. §-aiban szabályozott esetek, valamint megszünteti a követelést az arról való lemondás is. A Ptk. 323. § (1) bekezdése szerint azonban a kötelezett halálával a szerződés nem szűnik meg, kivéve, ha az csak személyesen teljesíthető szolgáltatásra irányul. A gazdasági társaság megszűnése sem eredményezi automatikusan a társasággal szembeni követelések megszűnését. Miután a kezesi helytállás is olyan kötelezettség, amely

nem csak személyesen teljesíthető szolgáltatásra irányul, ezért a kezes halálával sem szűnik meg a kezesség. A szerződést biztosító mellékkötelezettségeknek éppen az a rendeltetése, célja, hogy a mellékkötelezett (kezes, zálogkötelezett) maga teljesítsen, illetőleg álljon helyt teljes vagyonával, illetve a zálogul lekötött vagyontárggyal, ha a főkötelezett nem tud, vagy nem akar teljesíteni, ideértve a főkötelezett halálát, illetőleg a főkötelezett gazdálkodó szervezet megszűnését is, az ilyen helyzet nem eredményezheti a mellékkötelezettség automatikus megszűnését. A kezes, illetőleg a zálogkötelezett

helytállási kötelezettsége tehát fennmarad azt követően is, hogy a személyes kötelezett felszámolás folytán megszűnik. Következésképpen ilyen esetben is tűrniük kell a követelés velük szembeni kielégítését a teljes vagyonukból, illetve az elzálogosított vagyontárgyból (BH 2006/4/121. számú jogeset). Csak a főadós teljesítése minősül olyan objektív hatályú ténynek, amelyre a járulékos kötelezett kifogásként megalapozottan hivatkozhat. A perbeli esetben éppen ez a teljesítés hiányzik.

A felszámolási eljárás során 2010. április 29-én megtérült 5.227.352,- Ft, ennek elszámolása az elsőfokú ítéletben helytállóan történt. A felperes késedelmi kamat követelése zálogjoggal biztosított követelés, mert a zálogjog a Ptk. 251. § (3) bekezdése értelmében a tőkén kívül a kamatokra, a követelés és a zálogjog érvényesítésének költségeire, és a zálogtárgyakra fordított egyéb költségekre is kiterjed. E követelések kielégítési elsőbbséget élveznek a Cstv. 49/D. § (1) bekezdése alapján, melynek értelmében a zálogtárgy (jelen esetben a jelzáloggal terhelt ingatlan) értékesítése során befolyt vételárból a felszámoló kizárólag a zálogtárgy megőrzésének - ideértve állaga megóvásának -, értékesítésének költségeit, valamint a külön jogszabályban meghatározott felszámolói díjat vonhatja le, a fennmaradó összeget - a zálogtárgy értékesítését követően haladéktalanul - az értékesített zálogtárgyat terhelő zálogjoggal biztosított követelések kielégítésére köteles fordítani. Amennyiben a zálogtárgy értékesítéséből a fent felsorolt költségek levonása után megmaradó vételár valamennyi, e zálogtárggyal biztosított követelést nem fedezi, a követelés ki nem egyenlített részének kielégítésére - a Cstv. 49/D § (5) bekezdése alapján - a felszámolás körébe tartozó vagyonból történő kielégítés szabályai (57-58. §) irányadók.

A Csődtv. 49/D § (1) bekezdésének alkalmazása körében tehát közömbös, hogy e követelés tőke, ügyleti, avagy késedelmi kamat, e szakasz ugyanis ilyen különbségtételt nem tartalmaz, a zálogtárgy értékesítéséből befolyt vételár kifizetésénél pedig a Cstv. 57. §-ában meghatározott kielégítési sorrend alkalmazása fel sem merülhet. A Cstv. 49/D § (1) bekezdésének alkalmazása körében csak azt kell eldönteni, hogy az adott hitelezői követelés az értékesítendő (értékesített) zálogtárggyal biztosított követelés-e, ha igen, akkor a hitelező valamennyi, a Ptk. 251. § (3) bekezdésében meghatározott követelését (tőke, kamatok, a követelés és a zálogjog érvényesítésének költségei, és a zálogtárgyakra fordított egyéb költségei) az értékesítésből befolyt - a Cstv. 49/D §-ában meghatározott költségek levonása után megmaradó - vételárból kell kiegyenlíteni (BDT 2009/12/223. számú, valamint Ítéltáblai Határozatok 2010/2/95. számú jogesetek).

A felperes követelése a felszámolási eljárásban a Cstv. 49/D § (1) bekezdése szerint minősült, privilegizált követelésként kellett kezelni a hitelező tőke és késedelmi kamat címén fennálló teljes követelését. Miután a felperes teljes követelésének besorolása

Pf.I.20.004/2011/4.szám

azonos „kategóriába” történt, nem különböző pontokba besorolt követelések kerültek kielégítésre, ezért nem volt akadálya annak, hogy a felperes a Ptk. 293. §-a értelmében a teljesítést előbb a késedelmi kamatra számolja el, az elsőfokú ítélet elszámolása ezen indokoknál fogva megfelelően történt.

A többi - felszámolás előtt történt - törlesztés elszámolása a felperes és a főkötelezett jogviszonyában helytálló volt, nincs semmi akadálya annak, hogy a felperes az adós részteljesítését a Ptk. előbbi rendelkezésének megfelelően számolja el (Fővárosi Ítéltábla

Polgári Kollégiuma 2/2010. (V.3.) kollégiumi véleménye a részteljesítés elszámolásáról a polgári perben - megjelent a BDT 2010/6. számában).

Amennyiben az alperesek 2007. áprilisában 6.000.000,- Ft-ot törlesztenek, ilyen összeg tekintetében megtérítési igényüket az adóssal szemben érvényesíthették volna. A felperes az adóssal szemben végrehajtást kezdeményezett, amely eredménytelen maradt, követelését a felszámolási eljárásban is érvényesítette. Nem róható a terhére, hogy igyekezett elkerülni a kezesek igénybevételét. A felperestől független az a körülmény is, hogy a felszámolási eljárásban az adósi ingatlan csak többszöri sikertelen próbálkozás után, az eredetileg várt összeg alatti áron került értékesítésre. Mindezek alapján nem lehet felvetni azt sem, hogy a követelés a felperes hibájából vált behajthatatlanná.

Az előbbiekre figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, megfellebbezett rendelkezéseit a Pp. 253. § (2) bekezdés alapján részben megváltoztatta és az alperesek marasztalását az elsőfokú ítéletben írt összeg után 2009. október 28. napjától a kifizetésig járó mindenkor 3 havi BUBOR + 2 % + évi 6 % kamatára leszállította.

A Cstv. 35. § (2) bekezdésének b) pontja értelmében a pénztartozások után az eredeti lejáratától a kiegyenlítésig, de legfeljebb a felszámolási zárómérleg elkészítésének időpontjáig érvényesíthető a késedelmi kamat. Az előbbi szabálynak megfelelően a felperes a D... Kft. „f.a.” főkötelezettől csak az adós ellen folyó felszámolási eljárásban készítendő felszámolási zárómérleg időpontjáig érvényesíthet késedelmi kamatot. Mivel az alperesek, mint készfizető kezesek kötelezettsége a főadós kötelezettségéhez igazodik, ezért késedelmi kamatfizetés őket is csupán ezen időpontig terheli, ezért az ítéltábla ennek megfelelően kötelezte őket a késedelmi kamat megfizetésére. Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.

Az alperesek fellebbezése a per főtárgyát tekintve eredménytelen volt, ezért a Pp. 78. § (1) és (2) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelesek a felperes másodfokú eljárási költségének megfizetésére. A jogi képviselő munkadíját az ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése alapján állapította meg.

- 10 -

A le nem rótt fellebbezési eljárási illeték megfizetésére az ítéltábla az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. (Itv.) törvény 74. § (3) bekezdése folytán alkalmazott 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (1) és (3) bekezdése alapján a pervesztes alpereseket egyetemlegesen kötelezte.

Szeged, 2011. március hó 18. napján

Dr. Mányoki Zsolt sk.
a tanács elnöke

. Hámori Attila sk.
előadó bíró

Dr. Kiss Gabriella sk.
táblabíró

